

зі сфер музичної інтерпретації, музичної психології, поглибленого аналізу художньо – виконавського процесу; 7) нарощення практично – творчої діяльності (майстер – класи професорсько – викладацького складу академії і коледжу; 8) усвідомлення необхідності переосмислення змісту музичної освіти у відповідності до вимог сучасного законодавства в галузі мистецької освіти; 9) відмови від механічного накопичення мистецької інформації щодо формування внутрішнього, свідомого оволодіння історичними надбаннями музичної культури людства; 10) запровадження спільних напрацювань в галузі музикознавства. Міжкультурна взаємодія в рамках комплексу є унікальним прикладом синергетичної дії як самоорганізації відкритої освітньої системи, що знаходиться у постійному діалозі з культурних середовищем і має в перспективі множинність сценаріїв саморозвитку.

Наукова новизна полягає у розкритті своєрідності впливу особистості на процес розвитку музичної освіти та виконавства в обумовлений період.

Висновки: Діяльність В. Суховерського знайшла своє виявлення у музично – педагогічній практиці держави, музичному виконавстві та музикознавстві та вплинула на: формування сучасної структури музичної фахової освіти, що реалізувалася в діяльності навчального комплексу новаційного спрямування; удосконалення творчого потенціалу учнівської молоді шляхом залучення до різних форм музичного виконавства та науково – пошукової діяльності; визначення змістовних ліній подальшого розвитку музичної культури України новітньої доби.

Література

1. Васюта О.П. Чернігівський музичний коледж ім. Л.М. Ревуцького: європейський вектор розвитку // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2018. №3. С.266-270.
2. Ляшенко Т. Шляхи вдосконалення та професіоналізації Чернігівського музичного училища в перші третині ХХ століття // «100 років. Чернігівське музичне училище ім. Л.М. Ревуцького». Чернігів: Фірма «Стар», 2004. С.29-55.

References

1. Vasjuta, O.P. (2018). Chernigiv Revutsky music college: European vector of development. O. Vasjuta. National academy of managerial staff of culture and arts Herald Quarterly Journal, 3, pp. 266-270. [in Ukrainian].
2. Lyashenko, T. (2004). Ways of improvement and professionalization of the Chernigiv Musical College in the first third of the twentieth century. «100 years of Chernigiv Music School. L. Revutsky». (pp. 29-55). Chernigiv: Firm «Star.» [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 04.06.2019 р.
Прийнято до публікації 09.07.2019 р.*

УДК: 304.4:78.01:308
DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2019.191346>

Григорчук Тарас Васильович
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри шоу-бізнесу
Київського національного університету
культури і мистецтв
ORCID 0000-0002-0395-1966
hryh@ukr.net

Тадля Олександр Миколайович
старший викладач кафедри шоу-бізнесу
Київського національного університету
культури і мистецтв
ORCID 0000-0002-2576-8599
tadlya@ukr.net

КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР МІСТА ЯК СЕРЕДОВИЩЕ РЕАЛІЗАЦІЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Мета дослідження. Встановлення основних чинників міської музичної культури як особливого напрямку еволюції соціокультурного середовища міст через демонстрацію ставлення громадськості до музики бажання слухати її, музикувати, здійснювати композиторську діяльність, що у найкращий спосіб сприйматиметься міською громадськістю. **Методологічною** основою дослідження є принципи діалектики, системний, соціокультурний та історичний підходи, фундаментальні положення теорії культури. Використано загальнонаукові й міждисциплінарні методи дослідження: аналіз і синтез, індукція і дедукція, порівняння. **Наукова новизна** одержаних результатів полягає у виявленні характерних особливостей міської музичної культури, що вирізняють її з-поміж інших проявів музичної культури; наданні характеристик культурного простору міста як середовища реалізації міської музичної культури; визначенні місця сценарного підходу в життєдіяльності представників міської музичної культури. **Висновки.** Міська музична культура є складним і багатовекторним феноменом, що характеризує реалізацію музичної

культури у формі створення, виконання та слухання музики в міському середовищі. Вона демонструє ставлення членів громади міст до музики та її ролі в житті й еволюції міського соціального та культурного середовища, показує суспільний інтерес до її проявів через бажання слухати музику, музикувати або створювати музичні твори, що добре сприймаються урбанізованим соціумом. Реалізація міської музичної культури, її втілення відбувається шляхом виконання нею основних функцій, серед яких найбільш вагомими: аксіологічна, пізнавальна, виховна, комунікативна, семіотична, релаксаційна.

Ключові слова: культура міста, музична культура, міська музична культура, культурний простір.

Григорчук Тарас Васильевич, кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры шоу-бизнеса Киевского национального университета культуры и искусств; Тадля Александр Николаевич, старший преподаватель кафедры шоу-бизнеса Киевского национального университета культуры и искусств

Культурное пространство города как среда реализации музыкальной культуры

Цель исследования. Установление основных факторов городской музыкальной культуры как особого направления эволюции социокультурной среды мост через демонстрацию отношение общественности к музыке желание слушать ее, музицировать, осуществлять композиторскую деятельность, наилучшим образом восприниматься городской общественностью. **Методологической** основой исследования являются принципы диалектики, системный, социокультурный и исторический подходы, фундаментальные положения теории культуры. Используются общенаучные и междисциплинарные методы исследования: анализ и синтез, индукция и дедукция, сравнение. **Научная новизна** исследования заключается в выявлении характерных особенностей городской музыкальной культуры, которые отличают ее от других проявлений музыкальной культуры; предоставлении характеристик культурного пространства города как среды реализации городской музыкальной культуры; определении сценарного подхода в жизнедеятельности представителей городской музыкальной культуры. **Выводы.** Городская музыкальная культура является сложным и многовекторным феноменом, характеризующим реализацию музыкальной культуры в форме создания, исполнения и слушания музыки в городской среде. Она демонстрирует отношение членов общины городов к музыке и ее роли в жизни и эволюции городского социальной и культурной среды, показывает общественный интерес к ее проявлений из-за желания слушать музыку, музицировать или создавать музыкальные произведения, хорошо восприниматься урбанизированным социумом. Реализация городской музыкальной культуры, ее воплощение происходит путем выполнения им основных функций, среди которых наиболее значимые: аксиологическая, познавательная, воспитательная, коммуникативная, семиотическая, релаксационная.

Ключевые слова: культура города, музыкальная культура, городская музыкальная культура, культурное пространство.

Hryhorchuk Taras, PhD of pedagogic, associate professor, associate professor of the show business department Kyiv National University of Culture and Arts. Tadiia Alexander, senior lecturer of the show business department Kyiv National University of Culture and Arts

The cultural space of the city as an environment for the realization of musical culture

The purpose of the article. Establishment of the main factors of urban music culture as a particular direction of the evolution of the socio-cultural environment of cities through demonstrating the public's attitude to music, the desire to listen to it, to play music, to perform composing activities that will be best perceived by the city public. **The methodology** of the study is the principles of dialectics, systemic, socio-cultural, and historical approaches, fundamental provisions of the theory of culture. The general scientific and interdisciplinary research methods are used: analysis and synthesis, induction and deduction, comparison. **The scientific novelty** of the obtained results is to identify the characteristic features of urban music culture that distinguish it from other manifestations of musical culture; providing characteristics of the cultural space of the city as an environment for the realization of urban musical culture; determining the place of the script approach in the life of the representatives of urban music culture. **Conclusions.** Urban music culture is a complex and multi-vector phenomenon that characterizes the realization of music culture in the form of creating, performing, and listening to music in an urban environment. It demonstrates the attitude of members of the urban community to music, and its role in the life and evolution of the urban social and cultural environment, demonstrates a public interest in its manifestations through a desire to listen to music, to make music, or to produce works that are well received by the urban society. The realization of the city's musical culture, its embodiment occurs by performing its basic functions, among which the most important are: axiological, cognitive, educational, communicative, semiotic, relaxation.

Key words: city culture, musical culture, urban musical culture, cultural space.

Актуальність теми дослідження. В умовах глобалізації сучасного світу ми все частіше помічаємо явища, пов'язані з нівелюванням культурних надбань, стиранням меж між різними культурами та навіть між субкультурами. Не оминають дані процеси й музичну культуру, на яку максимально сильно впливають процеси культурної дифузії. Більше того, впродовж другої половини 20 століття і до сьогодні неважко помітити процеси змішування музичної культури міста і села. Дані обставини загрожують її ідентифікації на рівні вказаних адміністративно-територіальних одиниць, а як наслідок – повній уніфікації та втраті неповторних характерних ознак міської музичної культури.

Аналіз досліджень і публікацій. В літературних джерелах часто помітні звернення до категорії «музична культура», але водночас мало конкретних визначень. Виникає думка, що більшість авторів припускають, що читач сам розуміє, що охоплює дане поняття. Однак, з літературної спадщини, зокрема, за результатами досліджень П. Робінсона, стає зрозуміло, що музична культура поєднує в собі аспекти соціології та культури, а на цій основі можна стверджувати, що вона є продуктом людської діяльності в суспільствах, що мають власну сформовану культуру [1, 12-13]. Крім того, музична культура є віддзеркаленням ставлення суспільства до музики, її ролі в суспільному житті, демонстрацією

суспільного інтересу до її проявів, виявляє бажання і необхідність слухати музику як окремою людиною, так і людськими спільнотами, стверджує Е. Козловська-Ланге [2]. Музична культура – явище, що постійно еволюціонує та розвивається. Ці процеси знаходять свої відображення в зміні стилів та жанрів у межах певних територій і країн. На них, як вважає Л. Кияновська, значною мірою впливають історичні та політичні чинники [3].

Поділяючи думку дослідників, ми вважаємо, що музична культура являє собою багаторівневу систему, до якої входять різноманітні види та жанри музичного мистецтва, композиторська та виконавська творчість, концертні, театральні та музично-освітні установи, музичні товариства, клуби, гуртки, побутове і домашнє музикування. Разом з тим вона є частиною загальної системи інформаційного забезпечення суспільства, один із засобів упорядкування суспільного життя. Специфіка музичної культури, вважає М. Найдорф, полягає в тому, що основним засобом упорядкування відтворених у ній уявлень, відносин, смислів, визнаних значними для даного співтовариства, є відносини з приводу створення, відтворення та сприйняття музики. З цієї точки зору музика стає не метою, а засобом суспільної взаємодії громадськості, своєрідним посередником, інструментом, що пов'язує творця та суспільство [4].

Питанням культури міст присвячено більше досліджень, оскільки вказана адміністративно-територіальна одиниця є багатоаспектним об'єктом дослідження. Зокрема, А. Карповець розглядає міську культуру в філософсько-антропологічному аспекті та висуває тезу, що завдяки існуванню міста як сукупності ціннісно-сміслових і діяльнісно-творчих процесів між людьми міська культура постає у формі монолітного світу, де індивід намагається віднайти своє місце існування і, врешті, самого себе [5]. На думку О. Кравченко, яка досліджує місто в культурно-історичних аспектах, міська життєдіяльність є динамічним культурним процесом. Місто є акумулятором особливої культури. Його зміни – це, насамперед, зміни людини та її способу життя, її духовного світу. З розвитком технічних засобів комунікації, таких як дороги та засоби пересування, змінюється і культура міста – як матеріальна, так і духовна [6]. Л. Мачупін у своїх дослідженнях акцентує увагу на вразливості міської культури та можливостям впливу інших культур на неї, зокрема русифікації [7].

Дослідженню феномену саме міської музичної культури дослідниками приділено дещо мало уваги. Однак і серед цієї кількості слід виділити праці М. Черепанина, який активно досліджує музичну культуру Галичини в т. ч. і її міст [8]. Зокрема, автором досліджено розповсюдження української музичної культури землями Австро-угорської імперії і навіть її представлення у Відні. Зі значним акцентом за американські традиції досліджує міську музичну культуру А. Турлі. В його праці «Міська культура: дослідження міст і культур» [9] значна увага приділяється музичній культурі. Зокрема автор вказує на виразні особливості міської музичної культури де діють композитори, працює індустрія рекордингу, що вирізняє в даному контексті місто від села.

Ото ж, вивчення матеріалів літературної спадщини, результатів наукової діяльності в межах предмету наших досліджень дає змогу виявити ряд невивчених питань, або таких, що ще не є цілком дослідженими. Зокрема це стосується передумов виокремлення міської музичної культури як самостійного виду, виявлення соціальних особливостей сприйняття музичної культури міською громадськістю, з'ясування окремих форм здійснення людської культурної діяльності в музиці в урбаністичному середовищі. Виявлені невіршені проблеми дають нам змогу сформулювати мету нашої роботи.

Мета дослідження. Висунута нами мета полягає у встановленні основних чинників міської музичної культури як особливого напрямку еволюції соціокультурного середовища міст через демонстрацію ставлення громадськості до музики бажання слухати її, музикувати, здійснювати композиторську діяльність, що у найкращий спосіб сприйматиметься міською громадськістю.

Виклад основного матеріалу. Дослідження питань культурного середовища окремих суб'єктів середовища людської життєдіяльності як і культури загалом є складним і різновекторним предметом наукового дослідження. Однак, ми дотримуємося позицій, що культура є важливою передумовою усвідомлення діяльності не лише тому, що є джерелом цінностей і норм, на підставі яких людина вибирає варіант власної поведінки. Вона також є самостійним джерелом обґрунтування раціональності діяльності, оскільки культура безумовно є дослідницькою діяльністю, в результаті якої створюється образ суспільної діяльності, а також приймаються загальноприйнятні пояснення причин і наслідків різноманітних процесів, що відбуваються в суспільстві. Такою самостійною, незалежною від наукового пізнання, базою для оцінки раціональності людських дій є традиція і стереотипи. Культура, як вид творчої діяльності людини, що служить раціоналізації її суспільної поведінки, історично була і може залишатися конкурентом науки. Важливість цієї проблеми підкреслює той факт, що в щоденному житті більшість людей у своїх діях користуються культурними зразками, а не науковими знаннями [10, 58-59]. При цьому, як свідчить історична практика, культура є силою, яка водночас і об'єднує і викликає ворожнечу [11, 25].

Вказані обставини визначають культуру міста та її зону її поширення, або простір. У науці немає загальноприйнятих критеріїв виділення міст як типу поселень. Більшість дослідників бачать в містах насамперед торговельно-ремісничі центри, забуваючи про постійний зв'язок міст з сільськогосподарською округою. З кінця XIV ст. містом вважався населений пункт, що мав юридичний статус міста (королівське або княже, приватновласницьке або церковне, на Магдебурзькому або звичаєвому

праві), а його населення належало до соціального стану міщан. Окрім юридичних документів чи літописних свідчень належності міського характеру поселень, можна вказати на такі ознаки, спільні для міст: більша, ніж у селах, густина населення і щільність забудови; специфіка економічних функцій; розвиненість товарних відносин: на відміну від села, життя без грошей в місті було неможливе або майже неможливе; більша диференціація населення в соціальному та національному відношенні.

Загалом, культурний простір міста – це набір цінностей: значень, форм, символів і подій, які є джерелом просторового досвіду належної до нього групи людей і частиною їхньої культури. Одночасно ці цінності є певним видом культурного капіталу, який можна використати для розвитку міста. Особливі характеристики цього капіталу створюють необхідність регулювання процесів його використання в стратегії розвитку міста з врахуванням сучасних знань у сфері охорони культурного спадку. При посиленні конкуренції між містами важливим стає створення позитивного іміджу міста. Значну роль у цьому процесі відіграє представлення та інтерпретація культурних цінностей [12, 213-214].

Культурне середовище міста – це, крім того, міський спосіб життя, який зумовлюється зайнятістю населення переважно індустріальними або бізнесовими формами праці; високою просторовою, професійною та соціальною мобільністю; ширшим, ніж на селі вибором видів праці та дозвілля; значною відстанню між житлом і місцями праці; великим об'ємом необхідної для людини інформації, що веде до психологічних перевантажень і вимагає нових способів організації відпочинку, високою щільністю людських контактів. З іншого боку культурне середовище села значною мірою відрізняється від міського через нерівномірну завантаженість аграрною працею протягом року; персоніфікацію міжособистісних відносин; місцеві чутки, що в потоці інформаційного обміну в селі відіграють провідну роль; обмежений культурний вибір (відвідування музеїв, театрів, художніх виставок, ресторанів, нічних клубів тощо); більш значне шанування та дотримання сільськими жителями, ніж городянами звичаїв і традицій. Враховуючи вказані вище чинники, стає зрозуміла, що і музична культура реалізовуватиметься по-різному в середовищі міста та села.

З метою запобігання різночитань, ми дотримуватимемося висунутого В. Григорчуком визначення досліджуваної категорії. Відповідно до цього, міська музична культура – це ставлення членів громади міст до музики та її ролі в житті й еволюції міського соціального та культурного середовища, демонстрація суспільного інтересу до її проявів через бажання слухати музику, музикувати або створювати музичні твори, що у найкращий спосіб сприйматимуться урбанізованим соціумом. Реалізація міської музичної культури, її втілення відбувається шляхом виконання нею основних функцій, серед яких найбільш вагомі: аксіологічна, пізнавальна, виховна, комунікативна, семіотична, релаксаційна [13]. Оцінюючи рівень реалізації музичної культури в міському середовищі, слід брати до уваги те, що спосіб такої реалізації опирається на різні критерії, продиктовані потребою міського населення. При цьому музика тут найчастіше розглядається в її соціологічній проекції, тобто або з точки зору тих суспільних завдань, на здійснення яких вона спрямована (організація відпочинку, відправлення обрядів тощо), або з точки зору інтересів тих суспільних груп, всередині яких вона переважно поширена (доросле населення, молодь тощо). Але коли мета полягає в тому, щоб зрозуміти власну природу музичної культури як духовної взаємодії людей щодо музики, незалежно від їх професійного, соціального, вікового чи якогось іншого соціологічного визначення, то слід обирати критерії, які є важливими для протікання власне музичного процесу. При цьому слід брати до уваги той факт, що музика повинна подобатися тим соціальним групам населення міста на які вона спрямована. Тобто слід враховувати те, що місто передбачає наявність різних місць де сконцентровані групи з різними вподобаннями та запитам до музики та способів її трансляції.

Ми дотримуємося думки, що існують, принаймні, два критерії, які характеризують якість внутрішньої організації середовища музичної культури міста. Один з них – прийнятий в ній статус музичного твору. Він може бути різним: від уявлення про музичний твір, як про завершений у своїх межах і продуманий у всіх деталях витвір індивідуальної композиторської творчості, до уявлення про музику як про несамостійну складову цілісного обрядового дійства, питання про авторство якої взагалі не ставиться. Очевидно, що ці два полярних підходи всередині міської культури до ступеня автентичності та стабільності музичного тексту, відображають і всю несхожість відповідних явищ в цілому.

Інший критерій для розрізнення музичних культур базується на тому, як у різний спосіб осмислені та самостійно розвинені в них основні види музичної діяльності людей: твір, виконання і слухання. У музичній культурі фольклорного (сільського) типу, де немає «спеціалізації» авторів, виконавців і слухачів, розрізнення між ними мінімальні, а в музичній культурі концертного типу вони максимальні. Але найцікавіше те, що між цими двома змінними існує однозначний зв'язок: у раціональній культурі концертного типу музичний твір є річчю, наділеною стабільністю у всіх своїх деталях, а у сільській культурі така стабільність відсутня і, по суті, не запитана ні на одному з рівнів музичної діяльності. Не слід залишати поза увагою ще два проміжні типи музичної культури – дилетантство та імпровізацію. При цьому слід вказати, що дилетантство більш наближене до сільського типу музичної культури, оскільки базується на невисокому рівні музичної освіченості та теоретичних знань. З іншого боку імпровізація більш наближена до концертного типу музичної культури. Не зважаючи на те, що композитором часто є сам імпровізатор, даний тим музичної культури вимагає більшої професійної підготовки та відмінних навичок володіння музичним інструментом. Слід зазначити, що саме джаз, в основі якого

лежить імпровізація, впродовж тривалого часу викликав захоплення в середовищі міської музичної культури. Прикладом тут можуть слугувати джаз-капела «Ябцьо-джаз» Леоніда Яблонського, яка успішно виступала у львівських локалях в 1930-их роках; або ж знаменитий джаз-оркестр Леоніда Утьосова.

Ведучи мову про типи музичних культур загалом, слід враховувати факт їхнього співіснування. Питання це нове, оскільки до ХХ століття музичні світи різних типів майже не перетиналися між собою, будучи приналежністю різних епох і країн, пізніше – різних соціальних спільнот. Але в ХХ столітті, коли перемішування соціокультурних верств майже нівелювало їх територіальні межі (село - місто - передмістя) і зовнішні (побутові) ознаки їх носіїв, найбільш стійкою ознакою приналежності до тієї чи іншої культурної традиції виявився сам спосіб мислення, віддзеркалений у способі культурної діяльності. Тобто саме за цих умов були створені передумови зародження міської музичної культури.

Музична культура певною мірою програмує життєдіяльність у людей міста поза виробничою діяльністю і визначає її соціалізовані способи реалізації. Кожна окрема особистість живе і діє, вибудовуючи своє особисте життя і діяльність за програмами, які визначаються соціальними умовами і за-своєними особистістю культурними установками. Програми такого роду називають сценаріями, тобто розгорнутими відповідно до соціально-культурного контексту планами дій особистості. Вони не завжди нею чітко осмислюються і можуть мати досить розмитий, ескізний і орієнтований характер. Але будь-яка людина, якщо вона діє, як розумна істота, завжди має якийсь, бодай приблизний сценарій, що визначає можливі шляхи і способи реальних дій особистості щодо музичної культури. Цей сценарій може бути намічений лише в загальних рисах, у ході розмови він може змінюватися залежно від різних обставин, але без нього навряд чи ми змогли б телефонувати. При цьому, житель міста вкладає в означені сценарії свої передбачення та очікування від музики, яку він збирається слухати, виконувати чи писати з максимальним для себе комфортом. В іншому разі він відмовиться від участі в такому культурному середовищі. Прикладом реалізації вказаних сценаріїв є ознайомлення міських мешканців з анонсами та/або афішами про перебіг музичних подій у місті, що забезпечує вибір бажаного музичного дійства і убезпечує від помилкового вибору.

Значно складнішими є довготривалі сценарії щодо музичної культури, які визначають професійну діяльність, форму дозвілля, стосунки, сімейне життя. Такі сценарії звичайно формуються у вигляді окремих цілей, завдань і принципів. Багато чого тут залишається невизначеним і вибудовується гіпотетично, маючи на увазі, що життя буде вносити в них великі корективи.

У таких сценаріїв можна розрізнити два рівні – саме культурний сценарій та індивідуальний сценарій. На першому рівні сценарій виступає у вигляді сюжету, який визначається об'єктивними умовами життя людини і тим, які знання, норми, цінності та ідеали може вона отримати з навколишнього культурного простору. Культурний сценарій виступає як соціокультурно-зумовлений сценарний план, як основна сюжетна лінія життєвих дій щодо музичної культури міста. У цьому просторі можуть існувати еталонні сюжети культурних сценаріїв та інваріантні, незалежні від конкретних життєвих ситуацій, принципи побудови. Але в рамках загального культурного сценарію може існувати цілий набір різноманітних варіантів і нюансів основного сюжету. Кожна людина вибирає якийсь із них залежно від конкретних обставин свого життя і своїх власних особливостей. Проте, саме такий вид сценарію спроможний спонукати міського жителя до радикальних змін життєвого устрою. В середовищі музикантів відомі приклади початку занять музикою людьми, що переступили свій п'ятий десяток років. Інший приклад, пов'язаний з відомим бас-гітаристом Жако Пасторіусом, який почав вивчати музичну грамоту вже віртуозно граючи на інструменті.

В індивідуальному сценарії діяльності сюжет набуває своєрідності, характерної саме для конкретної особистості. Він включає в себе зміни, варіанти, не загальноприйняті в даному суспільстві сценарні репліки і ходи, в яких відбуваються особистісні і ситуативні моменти. З іншого боку, культурні сценарії являють собою платформи, на яких вибудовуються індивідуальні сценарії. Будь-який культурний сценарій, з одного боку, забезпечує відповідність дій людини умовами суспільного життя, її успішну можливість, внаслідок дії якої поведінка людей стає зрозумілою і передбачливою для інших. Однак, межі культурного сценарію стандартизують мислення людини і це може призвести її до безвихідного стану, коли на людину діють життєві ситуації, які не збігаються із звичайними культурними умовами і непередбачені еталонними культурними сценаріями. Творці музичної культури, що визначають нові шляхи її розвитку, часто відхиляються від впроваджених сценаріїв і віднаходять не пройдені, оригінальні, раніше невідомі сюжети діяльності, які згодом можуть стати взірцями для нових культурних сценаріїв.

Наукова новизна. Досліджено структурні складові наукової категорії «міська музична культура»; виявлено характерні особливості міської музичної культури, що вирізняють її з-поміж інших проявів музичної культури; охарактеризовано культурний простір міста як середовище реалізації міської музичної культури; виявлено місце сценарного підходу в життєдіяльності представників міської музичної культури.

Висновки. Міська музична культура є складним і багатовекторним феноменом, що характеризує реалізацію музичної культури у формі створення, виконання та слухання музики в різноманітних місцях міського середовища. Вона демонструє ставлення членів громади міст до музики та її ролі в

житті й еволюції міського соціального та культурного середовища, показує суспільний інтерес до її проявів через бажання слухати музику, музикувати або створювати музичні твори, що добре сприймаються урбанізованим соціумом. Реалізація міської музичної культури, її втілення відбувається шляхом виконання нею основних функцій, серед яких найбільш вагомими: аксіологічна, пізнавальна, виховна, комунікативна, семіотична, релаксаційна.

Література

1. Robinson, P. Examining and defining the term 'musical culture' stemming from secondary curricula. Masters Research thesis, Education, The University of Melbourne. 2009, 125 p.
2. Kozłowska-Lange E. Upowszechnienie kultury muzycznej we współczesnym świecie. Publikacje edukacyjne. URL : <http://www.publikacje.edu.pl/publikacje.php?nr=8660>. (data odwołania: 05.09.2019)
3. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. URL : http://www.musica-ukrainica.odessa.ua/_a-kyanovsk_gal.html (дата звернення: 05.09.2019)
4. Найдорф М. И. К исследованию понятия „Музыкальная культура”. Опыт структурной типологии. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник Одеської державної консерваторії ім. А. В. Нежданової. Вип. 1. Одеса: Астропрнтт, 2000. С. 46-51.
5. Карповець М. В. Діалектика публічного і приватного простору людського буття у світі міста. Вісник Черкаського університету. Серія «Філософія». 2011. Вип. 200. С. 52–59.
6. Кравченко О.І. Історичні форми міської культури. Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. 2018. № 1 (27). С. 132-135.
7. Мачулін Л. І. Соціокультурні детермінанти міської культури Слобожанщини XVII-XVIII ст. Культурологія та мистецтвознавство. Київське музикознавство. 2012. Випуск 42. С. 33-40.
8. Черепанин М. В. Відень і українська музична культура 1918-1944 років. Записки НТШ. Том ССXLVII. Праці Музикознавчої комісії. Львів, 2004. С. 465–477.
9. Turley Alan C. Urban Culture: Exploring Cities and Cultures. Pearson/Prentice Hall, 2005. – 256 p.
10. Gaćiarz J. Kultura a systemy zarządzania. Studia z zakresu zarządzania publicznego. Kraków: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, 2001. S. 58-69.
11. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций. М.: АСТ, 2006. 576 с.
12. Markowski T. Zarządzanie rozwojem miast. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 1999 – 248 s.
13. Григорчук В. Т. Міська музична культура: сутність, характеристики та функції. Питання культурології. 2015. Вип. 31. С. 37-42.

References

1. Robinson, P. (2009). Examining and defining the term 'musical culture' stemming from secondary curricula. Melbourne, Australia: Masters Research Thesis Education, The University of Melbourne. [in English].
2. Kozłowska-Lange, E. (2019). Popularization of music culture in the modern world. Educational publications. Retrieved from <http://www.publikacje.edu.pl/publikacje.php?nr=8660>. [in Polish].
3. Kiyanovska, L. (2002). Style evolution of Galician musical culture of XIX-XX centuries. Retrieved from http://www.musica-ukrainica.odessa.ua/_a-kyanovsk_gal.html [in Ukrainian].
4. Naidorf, M. I. (2000). To the study of the concept of "Musical Culture". Experience in structural typology. Musical art and culture. Scientific Bulletin of the Odessa State Conservatory named A.V. Nezhdanovoi. Odessa: Astroprntt, 1, 46-51. [in Russian].
5. Karpovets, M. V. (2011). The Dialectics of Public and Private Space of Human Being in the City World. Bulletin of Cherkasy University. The Philosophy Series, 200, 52–59. [in Ukrainian].
6. Kravchenko, O. I. (2018). Historical forms of urban culture. Bulletin of NAU. Series: Philosophy. Cultural Studies, 1 (27), 132-135. [in Ukrainian].
7. Machulin, L. I. (2012). Sociocultural determinants of urban culture of the Slobozhanshchina of the XVII-XVIII centuries. Cultural Studies and Art Studies. Kyiv Musicology, 42, 33-40. [in Ukrainian].
8. Cherepanin, M. V. (2001) Vienna and Ukrainian Musical Culture 1918-1944. Lviv: Notes of the National Theater. Proceedings of the Musicological Commission. Volume SSSLVII, 465–477 [in Ukrainian].
9. Turley Alan C. (2005). Urban Culture: Exploring Cities and Cultures. Pearson, USA: Prentice Hall.
10. Gaćiarz, J. (2001). Culture and management systems. Studies in public management. Krakow, Poland: Publisher of the Krakow University of Economics, 58-69. [in Polish].
11. Huntington, S. (2006). The Clash of Civilizations. Moscow, Russia: AST [in Russian].
12. Markowski, T. (1999). Urban development management. Warsaw, Poland: Polish Scientific Publishers PWN, 248 [in Polish].
13. Hryhorchuk, V. T. (2015) Urban music culture: essence, characteristics and functions. Kyiv: Issues of cultural studies. Issue, 31, 37-42. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 06.08.2019 р.
Прийнято до публікації 09.09.2019 р.